

Realizace strategických projektů v uhelných regionech se blíží. Do vyhlášené výzvy se zatím přihlásilo 17 návrhů, první z nich již může čerpat dotaci

15.11.2023 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Celkem šest strategických projektů Operačního programu Spravedlivá transformace (OPST) LERCO, Černá kostka, CEPIS, REFRESH, TPA a POHO park z Moravskoslezského kraje již prošlo hodnocením výběrové komise a první z nich - Černá kostka dnes získala rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Může tedy na svůj záměr začít čerpat dotační podporu. Další schválené projekty by měly obdržet rozhodnutí ještě do konce tohoto roku. Z celkem 32 projektů z Moravskoslezského, Karlovarského a Ústeckého kraje se zatím přihlásilo do výzvy s termínem ukončení do tohoto roku 17 z nich. OPST se zaměřuje na řešení negativních dopadů odklonu od uhlí v nejvíce zasažených regionech. Cílem podpory je umožnit regionům a lidem řešit sociální, hospodářské a environmentální dopady zelené modernizace.

„Díky strategickým projektům podpoříme nejen přeměnu trhu práce, ale především přineseme do regionů tolik potřebné finance pro rozvoj místní infrastruktury a ekonomiky. Strategické projekty jsou považovány za vlajkové lodě, od kterých je očekáván velký dopad do regionů, a proto je jim určena téměř polovina alokace tohoto programu, tedy asi 20 miliard korun. Nejvíce je schválených projektů z Moravskoslezského kraje, kde podalo žádost už 10 projektů ze 13. Jedním z nich je například budova Černá kostka, nová Moravskoslezská vědecká knihovna a zároveň centrum vzdělávání a digitalizace, do které se první návštěvníci podívají už v roce 2027. Projekt přitom naplňuje vizi regionu, tedy přechod od těžby uhlí k těžbě dat. Věřím, že i prostřednictvím OPST se nám podaří alespoň částečně vyrovnat nevýhodné postavení krajů,“ uvádí **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)** s tím, že další rozhodnutí o poskytnutí dotace budou následovat během podzimu.

„Černá kostka je dlouhodobě očekávaný projekt, který po více jak 70 letech umožní rozvoj a činnost Moravskoslezské vědecké knihovny v důstojných a vyhovujících prostorách. Stane se také centrem digitalizace, vědy a inovací v našem kraji. Ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými institucemi vznikne místo pro robotizaci, digitalizaci, inovace a smart technologie v nejen oblasti knihovnictví. Bude zde probíhat formální i neformální vzdělávání včetně rekvalifikací. Nedílnou součástí bude podpora rozvoje kreativního průmyslu. Poskytne také prostory pro start-upy a zázemí pro péči o talenty. Černá kostka se stane centrem vzdělávání a místem setkávání různých generací, institucí i podnikatelů a firem. Výrazným způsobem pomůže v pokračující transformaci Moravskoslezského kraje,“ popisuje projekt **náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Lukáš Curylo (KDU-ČSL)**.

„K podporovaným aktivitám u strategických projektů patří investice do malých a středních firem, včetně začínajících podniků, dále investice do oblasti výzkumu a inovací a samozřejmě také do rozsáhlých projektů obnovy a dalšího využití území po těžbě hnědého a černého uhlí. Velmi důležitou součástí jsou i investice do oblasti vzdělávání a rekvalifikace obyvatel kraje,“ dodává **Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR**.

Dalším projektem je **LERCO**, tedy Life&Environment Research Center Ostrava, který bude sloužit jako vědeckovýzkumné středisko. Mezi schválenými projekty je i **CEPIS**, Centrum podnikání, profesních a mezinárodních studií, které by mělo vzniknout při Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné. Díky podpoře vznikne nová vysokoškolská vzdělávací infrastruktura se zaměřením na podnikání a ekonomii. Záměr **REFRESH** (Centrum pro výzkum energetické a sociální změny) vytvoří v regionu desítky nových míst a zároveň reaguje na aktuální priority Evropské komise, například Zelená dohoda pro Evropu a Digital Europe. **Technologická a podnikatelská akademie (TPA)** si klade za cíl zvýšit kvalitu vzdělávání, uplatnitelnosti a zaměstnanosti absolventů na trhu práce prostřednictvím inovačního systému vzdělávání s důrazem na neustálé zvyšování kvality přípravy žáků a studentů pro život a práci ve 21. století. Posledním z doposud schválených projektů je **POHO park**, revitalizace areálu bývalého dolu Gabriela.

Dalšími projekty v Moravskoslezském kraji, které si už podaly žádost, jsou: **Centrum veřejných energetiků, CirkArena, EDEN Karviná a TRAUTOM.**

V dalších dvou krajích zatím žádný z projektů rozhodnutí o poskytnutí dotace nezískal. V **Karlovarském kraji** podal žádost o podporu projekt **Medard**, který chce skrze revitalizaci a resocializaci vytvořit z vyloučené lokality nový prostor pro trávení volného času a bude projednán výběrovou komisí ještě v listopadu tohoto roku. Díky druhému podanému projektu s názvem **vl:aštovka** by se město Aš dočkalo rekonstrukce historické hasičské stanice a její přeměny na coworkingové centrum s cílem rozvíjet podnikání a zaměstnanost našeho nejzápadnějšího regionu. Třetím projektem je Sokolovská investiční a green development – příprava lokalit pro nové využití v podobě průmyslových zón.

V **Ústeckém kraji** si podaly žádost o podporu již čtyři projekty. Jedním z nich je **SYNERGYS**, zaměřený na rozvíjení podmínek pro vývoj a aplikaci nových čistých zdrojů energie. Klíčovým výstupem tohoto záměru je soubor pilotních technologií hlubinného geotermálního zdroje, podzemních zásobníků tepla a elektrolytické jednotky pro výrobu zeleného vodíku. Dalším projektem je **Transformační centrum Ústeckého kraje**, které nabídne multifunkční budovu pro coworking, setkávání a další rozvojové aktivity v oblasti energetiky. Třetím přihlášeným projektem je **RUR**, tedy Region univerzitě, Univerzita regionu. Posledním projektem, který doposud o podporu požádal, je **Green mine**, který připravuje revitalizaci části uhelného lomu ČSA, v němž by měla být definitivně ukončena těžba v roce 2025.

Strategické projekty prochází čtyřstupňovým hodnocením, ve kterém jsou posouzeny nejen formality, ale i ekonomická stránka projektů i jejich reálné přínosy. Tento proces trvá 120 kalendářních dnů, poté zasedá Regionální stálá konference (RSK), která jejich realizaci doporučuje Výběrové komisi, její členy tvoří zástupci Ministerstva životního prostředí, Státního fondu životního prostředí ČR a zástupci daných ministerstev podle věcné příslušnosti projektu.

Výběrová komise, která zasedá jednou měsíčně, již doporučila k financování také projekty v tematické výzvě Odborné učebny ve středních školách a Konektivita škol, ve kterých mohou žádat výhradně školy v uhelných regionech. Vybrala projekty s celkovou alokací 4,6 miliard korun.

https://www.mzp.cz/cz/news_20231115_Realizace-strategickych-projektu-v-uhelných-regionech-se-bli-zi-Do-vyhlasene-vyzvy-se-zatim-prihlasilo-17-navrhu-prvni-z-nich-jiz-muze-cerpat-dotaci